

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 5 din 31 ianuarie 2024

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 67/2023 privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Având în vedere că începând cu luna februarie 2022 conflictul armat de la granița României a avut un impact deosebit de grav asupra sectorului agroalimentar al țării, determinând perturbări ale lanțurilor de aprovizionare și contribuind semnificativ la creșterile majore ale prețurilor la energia electrică, gaze naturale, combustibil și transport, rezultând dezechilibre majore la nivelul indicatorilor macroeconomici,

ținând cont că aceste dezechilibre au avut un impact negativ asupra agriculturii și industriei alimentare, care au fost puternic afectate, rezultând un potențial pericol de creștere a prețurilor la produsele agricole și alimentare și, implicit, o scădere a puterii de cumpărare a consumatorilor finali, cu afectarea siguranței și securității alimentare a populației,

întrucât limitarea, pentru o perioadă de 90 de zile, a adaosurilor comerciale practicate în procesarea, distribuția și comercializarea unor produse alimentare esențiale a determinat scăderea prețurilor pentru aceste categorii de produse și, implicit, a crescut puterea de cumpărare a populației,

având în vedere faptul că, în perioada de aplicare a măsurii cu caracter temporar prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2023 privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare, aprobată prin Legea nr. 10/2024, indicii prețurilor de consum au scăzut,

în considerarea faptului că, în perioada de iarnă, cheltuielile cu utilitățile cresc, ceea ce poate determina o scădere a puterii de cumpărare a populației,

întrucât nevoia populației de a achiziționa produse agricole și alimentare la prețuri scăzute se menține în ceea ce privește produsele incluse în anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2023, aprobată prin Legea nr. 10/2024, fiind necesar să se includă în anexă și alte produse, cum ar fi: untul și magiunul,

în considerarea faptului că pentru asigurarea hranei pentru populație, pentru menținerea și creșterea numărului de locuri de muncă, dar și pentru asigurarea securității alimentare este necesară reglementarea fără întârziere a acestor aspecte,

având în vedere că nepromovarea în regim de urgență a prezentului act normativ, care vizează instituirea pentru o nouă perioadă de 60 de zile a măsurii cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare prin limitarea adaosurilor comerciale practicate în procesarea, distribuția și comercializarea unor produse agricole și alimentare esențiale, poate avea un impact negativ asupra puterii de cumpărare a populației,

ținând cont că, în lipsa acestor măsuri legislative, există riscul unei creșteri abrupte a prețurilor la alimente, ceea ce determină necesitatea luării unor măsuri urgente cu caracter temporar în vederea limitării acestor efecte,

luând în considerare faptul că prețurile ridicate ale alimentelor vor afecta capacitatea persoanelor de a cumpăra astfel de produse și vor crește presiunea asupra gospodăriilor cu venituri mici, situație în care Guvernul este constrâns să reacționeze prompt pentru apărarea interesului public constând în asigurarea accesului populației cu venituri mici la alimente de bază și, implicit, pentru protejarea consumatorului final,

având în vedere faptul că prin completarea prezentului proiect cu prevederile prevăzute la art. II se creează premisele stabilirii tuturor măsurilor necesare pentru implementarea Programului incluziune și demnitate socială 2021-2027 - program finanțat din Fondul european de dezvoltare regională și Fondul social european Plus în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” din România, aprobat de Comisia Europeană prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 14 decembrie 2022 de aprobare a programului „Incluziune și demnitate socială” pentru sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională și Fondului social european Plus în cadrul obiectivului

„Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” din România CCI 2021RO05FFPR001, denumit în continuare PoIDS 2021-2027, și de la bugetul de stat,

ținând cont de faptul că Programul incluziune și demnitate socială 2021-2027 prevede un ansamblu de măsuri integrate prin care sprijină aplicarea strategiilor naționale și locale pentru a contribui în mod direct la susținerea procesului de reducere a fenomenului sărăciei și la susținerea grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excludere socială, în linie cu principiile Pilonului european privind drepturile sociale, contribuind astfel la atingerea țintelor pe care România și le-a asumat și care vor fi monitorizate în cadrul Semestrului european,

întrucât soluțiile preconizate prin prezentul act normativ se impun în vederea acordării imediate a măsurilor de sprijin în scopul susținerii procesului de reducere a fenomenului sărăciei și al susținerii grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excludere socială,

luând în considerare faptul că provocările inerente evoluției societății au generat adesea dezechilibre socioeconomice, derivate din modificările structurale intervenite în funcționarea economiei sau în evoluția sociodemografică, aspect care impune gestionarea la nivel național a sărăciei și excluziunii sociale agravate și provocate de acestea,

ținând cont de faptul că aceste distorsiuni conduc la creșterea populației expuse riscului de sărăcie, care în România rămâne una dintre principalele cauze de generare și adâncire a excluziunii sociale, și, în egală măsură, la creșterea inegalităților existente, ceea ce reclamă un set consolidat de politici, programe și intervenții orientate către persoanele sărace și vulnerabile și către zonele sărace și marginalizate în regim de urgență,

având în vedere faptul că neadoptarea cu celeritate a prevederilor propuse, în lipsa unor măsuri concrete și rapide, ar vulnerabiliza și mai mult categoria persoanelor vulnerabile din România, care se află într-o situație de deprivare materială severă, și se urmărește creșterea calității vieții prin intensificarea sprijinului de care beneficiază persoanele dezavantajate/marginalizate,

în considerarea faptului că prin definitivarea cadrului normativ de nivel primar se creează posibilitatea continuării abordării din 2014-2020 prin Programul operațional Ajutorarea persoanelor dezavantajate, precum și din PoIDS 2021-2027 a măsurii de sprijin material, cu scopul de a contribui la consolidarea coeziunii sociale și la reducerea sărăciei extreme, finanțând printre altele sprijin material pentru alimente de bază și mese calde,

ținând cont că obiectivul este de a răspunde nevoilor unui grup semnificativ de persoane vulnerabile din România, care se află într-o situație de deprivare materială severă, aspect care impune adoptarea în regim de urgență a măsurilor preconizate, în vederea implementării acestei măsuri la nivel național pentru ca măsura să își atingă obiectivul,

luând în considerare că prezentele prevederi se impun a fi adoptate în regim de urgență având în vedere noul context socioeconomic, caracterizat de creșterea prețului energiei care a antrenat creșteri de prețuri în cascadă, respectiv creșterea nivelului inflației, se impune luarea la nivel național de măsuri care să atenueze acest impact resimțit de cele mai vulnerabile persoane, prin furnizarea de sprijin pentru asigurarea de alimente și mese calde,

având în vedere faptul că în urma analizei modului de desfășurare a perioadei de programare aferente PNDR 2014-2020 s-a constatat o îngreunare (o întârziere majoră) a implementării proiectelor finanțate prin fonduri europene nerambursabile, datorită introducerii obligației din cadrul Legii Îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ca o categorie de beneficiari privați, cum ar fi organizațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, precum și federații ale acestora, să desfășoare achizițiile potrivit prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, întrucât pentru perioada de programare 2023-2027 se urmărește facilitarea implementării proiectelor cu finanțare europeană nerambursabilă, precum și din fonduri naționale, în domeniul îmbunătățirilor funciare implementate de beneficiari privați, se impune eliminarea acestei reglementări din cadrul Legii nr. 138/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, luând în considerare faptul că stabilirea calității de autoritate contractantă prin prevederile propus a fi eliminate, în cazul beneficiarilor privați menționați anterior, a fost impusă de impedimentele întâmpinate de organizații/federații în desfășurarea procedurilor de achiziții publice, conform procedurilor specifice PNDR, proceduri ce se propune a fi modificate pentru perioada de programare 2023-2027, motiv pentru care și prevederile Legii nr. 138/2004, republicată, cu

modificările și completările ulterioare, necesită actualizare,

ținând seama de faptul că propunerea de modificare este justificată de necesitatea introducerii în categoria de beneficiari privați a organizațiilor de îmbunătățiri funciare și federațiilor de organizații de îmbunătățiri funciare, care vor putea accesa mai facil măsurile de sprijin finanțate din fonduri publice nerambursabile sau alte fonduri publice,

având în vedere faptul că modificarea va contribui la îndeplinirea obiectivelor privind eficiența energetică și la implementarea proiectelor care au ca scop instalarea surselor regenerabile de energie la nivelul infrastructurii deținute de aceștia, precum și reabilitarea infrastructurii de irigații deținute, ducând la reducerea utilizării combustibililor fosili ca sursă de energie, precum și la eficientizarea utilizării resurselor de apă permițând acestei categorii de beneficiari să poată accesa și alte fonduri, fără a se limita la un program anume,

în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul public și strategic, fiind o prioritate a Programului de guvernare, constituie o situație de urgență, extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, este necesară promovarea prezentei ordonanțe de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Articolul I

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2023 privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 602 din 30 iunie 2023, aprobată prin Legea nr. 10/2024, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 7 se introduce un nou articol, art. 7¹, cu următorul cuprins:

Articolul 7¹

Prin ordin comun al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului și al președintelui Consiliului Concurenței se va institui un mecanism de monitorizare a prețurilor produselor agricole și alimentare.

2. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul 8

Prezenta ordonanță de urgență se aplică până la data de 31 martie 2024.

3. Anexa se modifică și se înlocuiește cu anexa la prezenta ordonanță de urgență.

Articolul II

La articolul XLVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1139 din 15 decembrie 2023, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (8) se introduc trei noi alineate, alin. (9)-(11), cu următorul cuprins:

(9) Mecanismul de implementare a măsurilor de sprijin prevăzute la alin. (1) cuprinde următoarele: categoriile de destinatari finali, valoarea sprijinului material pentru măsura prevăzută la alin. (1) lit. b), modalitatea de utilizare a sprijinului material pe întreaga perioadă de acordare.

(10) Sprijinul material prevăzut la alin. (1) este asimilat prestațiilor sociale și nu se consideră venit net lunar în înțelesul art. 10 alin. (1) din Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare, și al Legii nr. 226/2021 privind stabilirea măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie, cu modificările ulterioare, și reprezintă venit neimpozabil conform prevederilor art. 62 lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(11) Tichetul social pe suport electronic pentru produse alimentare și mese calde este asimilat biletelor de valoare, este emis de către unitățile emitente și i se aplică regimul juridic instituit prin dispozițiile

Legii nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul III

La articolul 6 din Legea îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 13 februarie 2009, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) Organizațiile de îmbunătățiri funciare, denumite în continuare organizații, și federațiile de organizații de îmbunătățiri funciare, denumite în continuare federații, beneficiază de finanțare publică nerambursabilă sau alte fonduri publice.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Marian Neacșu

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,

Florin-Ionuț Barbu

p. Ministrul economiei, antreprenoriatului și turismului,

Lucian-Ioan Rus,

secretar de stat

Ministrul investițiilor și proiectelor europene,

Adrian Căciu

p. Ministrul finanțelor,

Carmen Moraru,

secretar de stat

București, 31 ianuarie 2024.

Nr. 5.

ANEXĂ

(Anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2023)

LISTA

de produse agricole și alimentare

1. Pâine albă simplă cu gramaj cuprins între 300-500 grame, fără specialități
2. Lapte de vacă de consum 1 l, grăsime 1,5%, cu excepția UHT
3. Brânză telemea de vacă vrac
4. Iaurt simplu din lapte de vacă, 3,5% grăsime, cu gramaj maxim 200 grame
5. Făină albă de grâu „000” până la 1 kg
6. Mălai până la 1 kg
7. Ouă de găină calibrul M
8. Ulei de floarea-soarelui până la 2 l
9. Carne proaspătă pui*

* Carne pui, în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, înseamnă: pui întreg, tacâmuri de pui, pulpe pui întregi cu os și aripi de pui, varianta standard.

10. Carne proaspătă porc**

** Carne porc, în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, înseamnă: carne porc lucru, pulpă porc cu os și fără os, spată de porc.

11. Legume proaspete vrac***

*** Legume proaspete vrac, în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, înseamnă: roșii, ceapă, castraveți, fasole uscată, morcovi, ardei gras Bianca și ardei capia, usturoi.

12. Fructe proaspete vrac****

**** Fructe proaspete vrac, în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, înseamnă mere roșii și mere golden, prune, pere, struguri de masă.

13. Cartofi proaspeți albi vrac

14. Zahăr alb tos până la 1 kg

15. Smântână - 12% grăsime

16. Unt până la 250 grame

17. Magiun până la 350 grame
